

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-472М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять
та самостійного вивчення навчальної дисципліни
**«Методика проведення соціально-виховної роботи з
дітьми і молоддю»**

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Соціально-виховна
робота з дітьми та молоддю» спеціальності 011 Освітні,
педагогічні науки
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 1 від 24.09 2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни **«Методика проведення соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю»** для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Сокаль В. А. – Рівне : НУВГП, 2024. – 44 с.

Укладач: Сокаль В. А., к.пед.н., доцент кафедри суспільних дисциплін.

Керівник освітньої програми: Сокаль В. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Олексін Ю. П., д.пед.н., професор.

Попередня версія: 07-03-167

© В. А. Сокаль, 2024
© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

Передмова	
1. Методичні поради для роботи над дисципліною.....	5
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	6
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми практичних занять.....	11
6. Плани практичних занять.....	12
7. Завдання для самостійної роботи	38
8. Методи контролю.....	38
9. Сума балів за всі форми навчальної діяльності.....	39
10. Шкала оцінювання.....	40
11. Методичне забезпечення дисципліни.....	40
12. Рекомендована література.....	41
13. Інтернет ресурси.....	44

Передмова

Вивчення дисципліни «Методика проведення соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості викладача і студента ЗВО.

Метою вивчення навчальної дисципліни є пізнання закономірностей соціально-педагогічної діяльності та індивідуально-психологічних властивостей особистості; формування потреби в особистісному розвитку, вмінь виявляти задатки до певного виду діяльності, досягати індивідуальних цілей у процесі навчання, будувати систему психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності педагогічній діяльності, підвищенню культури педагогічного спілкування.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять педагогіки на рівні відтворення, тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;
- формування вмінь і навичок використання методів науково-педагогічних досліджень відповідно до їх призначення,
- використання психолого-педагогічних знань про культуру педагогічного спілкування для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності
- опанування знань про психолого-педагогічні особливості становлення особистості та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців соціально-виховної роботи.

1. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Напрямами самостійної роботи з вивчення курсу є: вивчення окремих тем та питань, підготовка фіксованих виступів, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань.

Для розуміння студентами змісту курсу, системи практичних занять та самостійного вивчення, форми підсумкового контролю вказівки містять програму навчальної дисципліни, теми і плани практичних занять, теми самостійної роботи та вимоги до звіту про її виконання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, питання до підсумкового контролю, рекомендовану (базову, допоміжну) літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки до практичного заняття розділ «Плани практичних занять» містить тему, вид заняття, методи, які будуть застосовуватись в процесі проведення заняття, мотивацію навчання, мету, актуалізацію опорних знань, план, основні поняття, зміст узагальнення вивченого, завдання для підготовки до практичного заняття, контрольні запитання до теми та літературу з вказівкою сторінок вивчення відповідної теми.

З метою актуалізації опорних знань, узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів студентам пропонується опрацювання конспекту лекції, рекомендованої літератури та контрольні запитання для самоперевірки.

2. Мета та завдання дисципліни, її місце в системі підготовки майбутнього спеціаліста

Мета дисципліни «Методика соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю»: є пізнання закономірностей педагогічної діяльності та індивідуально-психологічних властивостей особистості; формування знань теоретичних основ сучасної педагогічної науки виховання потреби в особистісному розвитку, вмінь виявляти психологічні особливості інших людей та будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі професійної діяльності, оволодіння системою педагогічних знань, які сприятимуть ефективності професійної діяльності та сприятимуть підвищенню педагогічної культури та професійної етики, а також уміннями, необхідними для ефективної організації соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю у сучасній школі; досягненнями світової цивілізації у галузі педагогічної науки з урахуванням надбань української педагогічної думки та шкільної практики, багатовікових педагогічних традицій українського народу.

Програмні результати навчання

РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових,

соціальних, економічних, етичних норм.

РН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

РН 12 Визначати актуальні та перспективні напрямки соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю на регіональному та територіальному рівнях, використовуючи вітчизняний та зарубіжний досвід.

РН 13 Добирати оптимальні зміст, форми, інтерактивні методи та методики соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю, визначати їх ефективність та доцільність, здійснювати педагогічну супервізію у професійній діяльності.

РН 14 Організовувати та управляти соціально-виховною роботою з дітьми і молоддю дотримуючись принципів професійної етики та загальнолюдської моралі.

РН15 Впроваджувати у соціально-виховну роботу дітьми та молоддю здоров'язберігаючі технології, заходи етнічного та природничого характеру.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальні завдання виховання у загальноосвітніх навчальних закладах у сучасних умовах. Суть і зміст виховання, його основні етапи. Соціальні завдання виховання у сучасних умовах. Соціально-виховна робота як сфера практичної діяльності педагога у навчально-виховних закладах. Роль інституту класного керівництва у реалізації соціальних завдань виховання. Права та обов'язки класного керівника*.

Тема 2. Діагностика у соціально-виховній роботі

Педагогічна та соціально-педагогічна діагностика: її суть, завдання та функції, види й умови успішного здійснення. Методи соціально-педагогічної діагностики*. Комплексна соціально-педагогічна діагностика.

Тема 3. Планування соціально-виховної роботи у сучасних умовах. Нормативно-правова база планування соціально-виховної роботи. Функції, принципи та форми планування*. Основні вимоги до складання плану виховної роботи. Проектування соціальної роботи. Проект як засіб планування соціальної роботи*.

Тема 4. Методика організації групових і масових форм соціально-виховної роботи

Особливості групових і масових форм організації соціально-педагогічної роботи. Методика тренінгової роботи і вуличної роботи з дітьми. Зміст і завдання позакласної та позашкільної роботи. Організація та здійснення гурткової роботи й інших об'єднань за інтересами*. Методика організації та проведення колективних творчих справ*.

Тема 5. Методика організації індивідуальної соціально-виховної роботи. Суть індивідуальної соціально-виховної роботи. Ведення випадку у соціальній роботі. Етапи індивідуальної соціально-виховної роботи*. Консультування як технологічний спосіб розв'язання соціально-виховних проблем.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Методика організації соціально-виховної роботи з батьками. Місце та роль сім'ї у соціалізації особистості.

Типологія сімей. Проблеми сучасної сім'ї*. Типові помилки сімейного виховання. Організація соціально-виховної роботи з батьками. Організація класних зборів*

Тема 7. Методика соціально-виховної роботи в дитячих оздоровчих таборах. Дитячі оздоровчі табори: суть, мета й основні види. Методика організації діяльності табірної зміни. Основні форми та методи соціально-виховної роботи в дитячих таборах, методика їх використання*.

Тема 8. Методика соціально-виховної роботи з молодим подружжям (молодою сім'єю) Підготовка юнаків і дівчат до сімейного життя: Особливості виховної роботи з юнаками і дівчатами* Соціально-педагогічна робота з молоддю сім'єю. Психологічна робота з молоддю сім'єю*

Тема 9. Методика соціально-виховної роботи з дітьми, які зазнали сімейного насилля. Особливості соціально-виховної роботи з дітьми, які зазнали сімейного насильства. Робота з батьками щодо попередження та подолання насильства над дітьми*. Технології соціально-виховної роботи з випадками насилля в сім'ї стосовно дітей.

Тема 10. Методика соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями

Класифікація дітей і молоді з особливими потребами й обмеженими функціональними можливостями. Особливості та типи навчально-виховних закладів для дітей з особливими потребами й обмеженими функціональними можливостями*. Зміст і основні форми соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю з особливими потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	с	ср	Усього	л	с	ср
Змістовий модуль 1.								
Методи і методики дослідження особистості у соціально-виховній роботі	14	2	2	10	14		2	12
Методики діагностування вихованості	14	2	2	10	14			14
Складання плану соціально-виховної роботи	14	2	2	10	14		2	12
Складання проекту соціальної роботи	14	2	2	10	14			14
Проведення соціально-виховного тренінгу	70	10	10	50	70	2	4	64
Змістовий модуль 2.								
Соціально-педагогічний супровід сім'ї	12	2	2	8	12	2	2	10
Методика проведення різних форми соціально-виховної роботи з батьками	12	2	2	8	12			12
Технологія соціально-виховної роботи з «дітьми вулиці»	12	2	2	8	12			12
Соціокультурна реабілітація дітей з функціональними обмеженнями	12	2	4	6	12		2	10
Моделювання самореалізації особистості у сфері соціально-виховної роботи	12	2	2	8	12		2	12
Усього	80	14	16	50	80	2	6	72
Разом	150	24	26	100	150	4	10	136

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
1	Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості	2	
2	Методика формування колективу	2	2
3	Діагностика у соціально-виховній роботі	2	
4	Планування соціально-виховної роботи	2	2
5	Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи	2	
6	Тренінг як форма соціально-виховної роботи	2	
7	Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми	2	2
8	Соціально-виховна робота з важковиховуваними та педагогічно занедбаними дітьми	2	
9	Проблема сирітства в Україні. Організація соціального захисту дітей-сиріт.	2	
10	Роль самовиховання у соціальному становленні особистості	2	2
	Всього	20	10

6. Плани практичних занять Практичне заняття № 1

Тема Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості.

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення.

Мета: ознайомити студентів із соціальними інститутами та проблемами соціалізації особистості. Відповідно до мети студенти повинні:

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Соціалізація особистості».

План.

7. Поняття соціалізації
8. Чинники соціалізації.
9. Соціальне виховання
10. Інститути соціального виховання.

Запитання та завдання для роздумів:

У Який взаємозв'язок виховання та соціального становлення особистості?

Від чого залежить ефективність виховання у сучасному суспільстві?

Яка мета виховання на сучасному етапі розвитку нашої держави і завдяки якій системі виховання, на вашу думку, найоптимальніше вона буде реалізовуватись?

Поміркуйте, як можна реалізовувати на практиці принцип поваги до особистості дитини у поєднанні з розумною вимогливістю до неї.

Як Ви бачите розв'язання сучасних проблем з виховання дітей?

Як співвідноситься нині виховна та соціальна робота у загальноосвітній школі?

Порівняйте права й обов'язки класного керівника.

Поміркуйте, чи реалізують класні керівники свої обов'язки. Наведіть приклади.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ): Напишіть творчу роботу «Християнське підґрунтя соціально-виховної діяльності».

Ознайомившись у бібліотеці з повними виданнями літератури, складіть каталог сучасних постійно діючих періодичних видань для дітей загальноосвітньої школи.

Зробити опорний конспект навчального матеріалу «Відображення принципів, завдань і змісту національного виховання у нормативних освітніх документах України».

Складіть таблицю-довідку «Історія терміну «Соціальне виховання».

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

Література:

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.

2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний

посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук.
Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювати конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на завдання для самостійної роботи, письмово виконати завдання для індивідуальної роботи.

Тематика рекомендованих рефератів: «Соціальне виховання», «Соціалізація особистості», «Зарубіжні теорії соціального виховання». «Інститути соціалізації»

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття № 2

Тема. Методика формування колективу

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення.

Мета: ознайомити студентів із предметом і завданнями формування колективу. Відповідно до мети студенти повинні:

План

1. Поняття формування колективу.
2. Етапи формування колективу.
3. Стадії розвитку колективу.
4. Методи формування колективу.

Запитання та завдання для роздумів:

Назвіть особливості народного колективного виховання. Визначте стадії розвитку учнівського колективу.

Обґрунтуйте методику формування колективу. Хто видатних педагогів займався питаннями формування

колективу?

Індивідуальне завдання

Розробіть методика формування студентської групи. Визначте особливості формування колективу в українській народній педагогіці.

Література:

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.
5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.
6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика формування колективу»

Практичне заняття № 3

Тема. Діагностика у соціально-виховній роботі

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота.

Мотивація навчання особистісне і професійне

самовдосконалення.

Мета: ознайомити студентів із методами діагностики у соціально-виховній роботі. Відповідно до мети студенти повинні:

План

1. Методи дослідження особистості.
2. Методи дослідження колективу.
3. Методи дослідження соціальних явищ
4. Методи дослідження різних категорій населення.
5. Етика дослідника

Запитання та завдання для роздумів:

Чим відрізняються педагогічна та соціальна діагностика?

Які завдання діагностики соціально-виховного процесу у загальноосвітньому навчально-виховному закладі?

Поміркуйте, у чому призначення корегуючої діагностики.

Які умови успішного діагностування?

Яку роль відіграють у діагностуванні загальноносеологічні методи?

У яких випадках, на вашу думку, доцільно застосовувати комплексну соціально-педагогічну діагностику?

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ):

Застосуйте метод соціометричних вимірів у своїй академічній групі й оформіть результати у вигляді соціометричної матриці.

Складіть анкету для виявлення інтересів учнів класу до засобів масової інформації.

Здійсніть опитування й опишіть результати анкетування.

Змодельуйте план опитування учнів старших класів з

метою виявлення очікувань дітей щодо бажаних соціально-виховних заходів.

Проведіть опитування.

Складіть й обгрунтуйте план вивчення класного колективу керівником.

Сформууйте банк методик діагностики вихованості (метод, методика, очікувані результати): визначення згуртованості колективу; визначення рівня сформованості ціннісних орієнтацій; психодіагностичне вивчення школярів.

Література:

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.

2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття
опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття № 4

Тема. Планування соціально-виховної роботи

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: ознайомити з особливостями планування у соціально-виховній роботі

вміти використовувати знання для підвищення успішності, організації самостійної роботи та розвитку емоційно-вольової сфери особистості

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Планування соціально-виховної роботи»

План

1. Нормативно-правова база планування соціально-виховної роботи
2. Функції, принципи та форми планування. Основні вимоги до складання плану виховної роботи.
3. Проектування соціальної роботи. Проект як засіб планування соціальної роботи.

Література:

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Запитання та завдання для роздумів:

Проаналізуйте план роботи класного керівника на півріччя з погляду виконання його функціональних обов'язків.

Які види соціальних послуг можуть надаватися згідно із ЗУ «Про соціальні послуги»?

Яку роль відіграє кожна функція педагогічного планування?

Поміркуйте, як можна реалізувати кожен із принципів планування.

Чим відрізняється перспективне, річне і поточне планування?

Які основні етапи у плануванні соціально-виховної роботи?

Що таке проект і яке його призначення? Як можна використати проектування у соціально-виховній роботі?

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ):

1. Проаналізувавши Закон України «Про охорону дитинства», визначте права дитини та систему заходів щодо забезпечення цих прав.

2. Сплануйте тематику виховних годин на півріччя.

3. Складіть план-конспект виховної бесіди з учнями середніх класів (вік дітей і тема за вибором).

4. Складіть шкільний календар знаменних дат на 1 семестр або 2 семестр (за вибором) для плану соціально-

виховної роботи.

5. Змодельуйте соціальний проект (тема та спрямування за вибором).

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття № 5

Тема. Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: навчити визначати особливості гурткової роботи.

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи»

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

План

1. Особливості групових і масових форм організації соціально-педагогічної роботи.

3. Зміст і завдання позакласної та позашкільної роботи. Організація та здійснення гурткової роботи й інших об'єднань за інтересами.

4. Методика організації та проведення колективних творчих справ.

Запитання для роздумів:

За якими ознаками класифікують різновиди груп у соціальній роботі? Які правила роботи з групою вам відомі?

Які техніки і засоби доцільно використовувати під час проведення групової роботи?

Від яких чинників залежить зворотній зв'язок під час групової роботи?

Чому у груповій соціально-виховній роботі особливу увагу приділяють термінації групи?

Які переваги та недоліки тренінгу?

Які завдання вуличної роботи з дітьми і у чому специфіка цієї форми роботи?

Чим відрізняється організація роботи гуртка і клубу?

Що таке колективна творча справа?

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ):

1. Складіть план роботи гуртка (або клубу) на рік (за вибором).

2. Вивчіть і опишіть особливості діяльності клубу (на вибір).

3. Напишіть реферат «Система колективних творчих справ І. Іванова».

4. Вивчивши зразки колективних творчих справ І. Іванова, змоделюйте власну КТС.

5. Розробіть різні фрагменти підготовки і проведення КТС від першої до п'ятої стадій (з поділом вихованців на робочі групи) на теми: «День етикету в школі», «День сміху», «Свято птахів».

6. Визначте мережу закладів, які забезпечують безперервність догляду в громаді як форми масової соціально-виховної роботи.

Напишіть реферат: «Діяльність позашкільних навчально-виховних закладів в системі освіти України (на прикладі м. Рівне)», «Робота в громаді як форма

масової соціально-виховної роботи».

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.
5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.
6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття № 6

Тема. Тренінг як форма соціально-виховної роботи

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: навчити визначати особливості тренінгової роботи

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Тренінг як форма соціально-виховної роботи»

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

План

1. Тренінг, як форма практичної роботи з дітьми і молоддю.
2. Види тренінгів.
3. Соціально-психологічний тренінг.
4. Тренінг особистісного зростання.
5. Методика тренінгової роботи і вуличної роботи з дітьми.

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.
5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.
6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний

посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук.
Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Проблемні запитання

Чим відрізняється, на вашу думку, тренінг від інших форм організації соціально-виховного процесу? Порівняйте тренінг з однією іншою формою на вибір.

Чи вважаєте ви, що тренінг є прогресивною і ідеальною формою для організації соціально-виховної роботи у загальноосвітній школі?

Які вправи підбирають для вступної частини тренінгу?

Як ви розумієте сутність інтерактивних методів?

Наведіть приклади.

Які особистісні риси, на вашу думку, будуть допомагати у проведенні тренінгу, а які заважати?

Завдання для НДРС

1. Напишіть реферат: «Сутність і особливості соціально-психологічних тренінгів».

2. Розробіть тренінг з метою профілактики паління (вживання алкоголю чи наркотиків).

3. Здійснивши пошукову діяльність, підберіть зразки усіх різновидів тренінгу.

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття №7

Тема. Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: навчити визначати особливості соціально-виховної роботи з обдарованими дітьми.

вміти застосовувати отримані знання в професійній

діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми»

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань,

План

1. Поняття обдарованості та її класифікація.
2. Характерні особливості обдарованих дітей. Діагностика обдарованості.
3. Порівняльна характеристика практичного досвіду роботи з обдарованими дітьми в Україні та в інших зарубіжних країнах.

Проблемні запитання

Чи вважаєте ви, що обдаровані діти суттєво відрізняються поведінковими проявами, звичками? Чому?

Обдарованість - позитивне чи негативне явище? Доведіть свою думку.

Які різновиди обдарованості вам відомі? Доведіть або спростуйте їх взаємозв'язок.

Чи погоджуєтесь ви з твердженням, що обдарована людина - обдарована в усьому?

Чому, на вашу думку, обдаровані діти не завжди знаходять підтримку і визнання у дитинстві (приклад А. Ейнштейна)?

Як співвідноситься рівень інтелекту дитини з її обдарованістю?

Завдання для НДРС

1. Здійснивши пошукову роботу, підберіть 1-2 методики для діагностування обдарованості (вид обдарованості і вік дітей - за вибором).

2. Вивчивши досвід роботи однієї із зарубіжних країн, опишіть найоптимальнішу, на вашу думку, форму роботи з обдарованими дітьми.

3. Вивчивши вітчизняний передовий педагогічний досвід, підготуйте повідомлення про навчання та виховання обдарованих дітей.

4. Підготуйте повідомлення «Досвід підтримки обдарованих дітей у зарубіжних країнах»

5. Змодельуйте програму підтримки обдарованої дитини у загальноосвітньому навчально-виховному закладі (вид обдарованості і вік дитини - за вибором).

Письмова домашня робота

Розробіть пам'ятку для батьків обдарованої дитини.

Запропонуйте змістове наповнення та естетичне оформлення стенду «Організація роботи з обдарованими дітьми».

Тестування

1. Обдарованість - це:

а) індивідуальна потенціальна своєрідність задатків людини, завдяки яким вона може досягти значних успіхів у певній галузі діяльності;

б) підвищена зацікавленість певною галуззю діяльності;

с) індивідуальна підвищена здатність людини виконувати якомога більше роботи певного спрямування.

2. Основними різновидами обдарованості є:

а) розумова, моторна, соціальна;

б) інтелектуальна, академічна, творча;

с) загальна, спеціальна, спортивна.

3. До методів, які мають переважати у роботі з обдарованими дітьми відносять:

а) самостійну роботу;

б) диференційовані домашні завдання;

с) системний контроль.

4. У зарубіжній педагогічній практиці використовують такі форми навчання і виховання обдарованих дітей:

- а) прискорена;
- б) спеціальна;
- с) пришвидшена.

5. Модель роботи з обдарованими дітьми, яка спрямована на акцентування уваги на сильних сторонах особистості, називається:

- а) компенсуюча;
- б) посилююча;
- с) коригуюча.

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.

2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Запитання та завдання для роздумів:

Які підгрупи належать до методів соціально-виховної роботи? Охарактеризуйте їх.

Поміркуйте, чому А.Макаренко метод виховання назвав "інструментом дотику до особистості».

Порівняйте суть понять «метод», «прийом», «засіб», «форма"»у теорії та практиці педагогіки.

Наведіть приклади реалізації методу встановлення пільг у сучасній загальноосвітній школі

У За якими ознаками класифікують форми соціально-виховного процесу?

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ):

Змодельуйте з власного досвіду або випишіть з науково-педагогічної літератури до кожного педагогічного методу соціально-виховної роботи по 1 прикладу можливого його застосування.

У вигляді таблиці порівняйте методи соціально-педагогічної діяльності, методи виховання і методи соціально-виховної роботи.

Складіть план-конспект виховної бесіди з учнями середніх класів на тему за вибором.

Підберіть по 2 діагностичні, корекційні, розвивальні, творчі гри для реалізації методу ігротерапії (вік дітей за вибором).

Змодельуйте будь-яку народну казку з ілюструванням сучасної соціальної проблеми

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.

2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття №8

Тема. Технологія соціально-виховної роботи з «дітьми вулиці»

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити з проблемою «Діти вулиці» *вміти* застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Технологія соціально-виховної роботи з «дітьми вулиці»»

Основні поняття: система освіти, принципи освіти, види освіти, концепції освіти, рівні освіти.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

План

1. Суть і порівняльна характеристика соціально-педагогічних явищ «важковихованість» і «педагогічна занедбаність». Соціометрична позиція важковихованого та педагогічно занедбаного учня.

2. Соціально-виховна робота школи з подолання важковихованості та педагогічної занедбаності учнів.

3. Зміст антинікотинної, антиалкогольної й антинаркотичної виховної роботи.

Проблемні запитання

Чи відрізняється важковиховувана дитина від педагогічно занедбаної?

Доведіть свою думку.

Які фактори впливають на розвиток соціальної занедбаності?

За якими ознаками, поведінковими проявами, на вашу думку, можна визначити важковихованість чи педагогічну занедбаність?

Чи існує залежність між явищами «зловживання алкоголем» і «важковихованістю»?

Які заходи ви б запропонували для профілактики тютюнопаління серед школярів підліткового віку?

Пригадайте і з власного шкільного досвіду наведіть приклади неприйнятності педагога учнями.

Через які особистісні риси педагога це явище найчастіше виникає, на вашу думку?

Завдання для НДРС

1. Складіть список психолого-педагогічної та юридичної літератури з питань профілактики та

подолання педагогічної занедбаності школярів.

2. Напишіть есе на тему «Сучасні причини важковиховуваності дітей»

3. Напишіть реферат «Діти вулиці, як соціальна проблема».

Самостійна робота

Змоделюйте або пригадайте з власного досвіду три можливі проблемні ситуації з «важковиховуваними» учнями шкільного класу та запропонуйте способи її розв'язання.

Тестування

1. Явище протистоянь дитини до здійснюваних педагогічних впливів і формування його особистості - це:

- a) педагогічна занедбаність;
- b) важковиховуваність;
- c) соціальна занедбаність.

2. Здорові, потенційно повноцінні, але недостатньо виховані, навчені та розвинені діти - це:

- a) педагогічно занедбані;
- b) важковиховувані;
- c) соціально занедбані.

3. Негативним чинником, що зумовлює появу важковиховуваності у дитячому середовищі є:

- a) низький рівень освіченості;
- b) низький рівень педагогічної культури у благополучній сім'ї;
- c) низький рівень матеріального достатку.

4. Робота школи з подолання важковиховуваності переважно спрямована на:

- a) самовиховання;
- b) перевиховання;
- c) профілактику.

5. Депривація у перекладі з латинської означає:

- a) занедбаність;

- b) покинутість;
- с) конфронтація.

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.

2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття №9

Тема. Проблема сирітства в Україні. Організація соціального захисту дітей-сиріт.

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити з проблемою сирітства в Україні
вміти застосовувати отримані знання в професійній

діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Проблема сирітства в Україні. Організація соціального захисту дітей-сиріт»

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

План

1. Проблеми сирітства в Україні
2. Соціальне сирітство.
3. Витоки соціального сирітства.
4. Організація захисту дітей-сиріт.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте ООН «Про права дитини»
2. Законспекуйте закони України про соціальний захист дітей-сиріт.
3. Створіть пропозиції щодо мотивування усиновлювати дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Завдання для індивідуальної роботи

Розробіть проєкт «Дитячий будинок сімейного типу» практики.

Література

1. Артюшкіна Л. М., Полянничко А. О. Сирітство в Україні як соціально-педагогічна проблема (соціально правовий аспект) : монографія. Суми : Сум ДПУ, 2002. 268 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці :

Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.

4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.

5. Мін. соц. політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article:jsessioid> (дата звернення 10.11. 2023).

6. Мін. соц. політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article:jsessioid> (дата звернення 12.01.2024).

7. Мордань О. Об'єктивні чинники впливу на державну політику щодо соціального захисту дітей, які залишилися без піклування батьків. *Соціальна і гуманітарна політика*. 2013. С. 234.

8. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи : навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.

9. Соціальна педагогіка : навч. посіб. /за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.

10. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

Практичне заняття №10

Тема. «Роль самовиховання у соціальному становленні особистості»

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: ознайомити з проблемою «Діти вулиці»
вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми « Роль самовиховання у соціальному становленні особистості».

Основні поняття: система освіти, принципи освіти, види освіти, концепції освіти, рівні освіти.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психолого-педагогічними тестами, тестовий контроль знань.

1. Суть самовиховання. Феномен "самовиховання" в українській народній педагогіці.

2. Етапи роботи з організації процесу самовиховання. Прийоми та методи самовиховання.

3. Вікові особливості самовиховання.

Проблемні запитання

Прокоментуйте вислів В. Сухомлинського: «Самовиховання можливе тільки за умови, коли душа людини дуже чутлива до найтонших, суто людських засобів впливу — доброго слова, поради, ласкавого чи докірливого погляду». Як сформувані у людини (дитини) цю чутливість?

Що особливого передбачає процес самовиховання особистості? Чим відрізняється самовиховання кожної особистості?

Чи залучає вас хтось до самовиховання? У який спосіб? Як ви ставитесь до цього?

Які з прийомів самовиховання ви вважаєте найефективнішими? Чому?

Які особливості треба враховувати, сприяючи самовихованню дитини підліткового віку?

Завдання для НДРС

1. Складіть програму власного самовиховання.
2. Підберіть 5 зразків української народної творчості,

які сприяють самовихованню особистості.

3. Змодельуйте «Кодекс моральності і честі сучасної людини» для оформлення стінгазети у школі.

4. Розробіть програму самовиховання для дитини молодшого підліткового віку. Письмова домашня робота

Випишіть правила поведінки людини у громадському транспорті, театрі, лікарні. Оформіть у вигляді брошури.

Тестування

1. У самовихованні важливе:

- a) логічне мислення;
- b) уміння аналізувати;
- c) уміння висловлювати свої бажання.

2. Самовиховання - це:

- a) свідомий вплив інших людей на особистість;
- b) свідома діяльність людини;
- c) підтримання почуття власної гідності.

3. З'ясування педагогом ставлення вихованця до процесу самовиховання - це:

- a) принцип самовиховання;
- b) етап самовиховання;
- c) метод і прийом самовиховання.

4. Практичний прийом самовиховання «крок уперед» передбачає:

- a) щоденне планування;
- b) щоденний аналіз своїх дій і вчинків;
- c) щоденне повторення подумки чи вголос певних суджень.

5. Завдяки оціночним взаємовідносинам формуються елементи самосвідомості і самовиховання дитини:

- a) дошкільного віку;
- b) молодшого шкільного віку;
- c) підліткового віку.

Література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012.-240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.
5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.
6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи.

7. Самостійна робота

Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи вивчення дисципліни «Методика соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю» є складання письмового звіту за темами, вказаними в таблиці.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені студентом і викладачем.

Види самостійної роботи

1. Письмовий звіт за темами, вказаними в таблиці.

2. Психолого-педагогічний портрет майбутнього фахівця.
3. Презентація наукового фільму з соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю.
4. Презентація першоджерел.
5. Презентація наукової статті.
6. Написання наукової статті для публікації.
7. Підготовка виступу на студентську конференцію.
8. Участь в олімпіаді з педагогіки.

8.Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0 % – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота											M1	M2	
Модуль1					Модуль2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		20	20
30					30								
60											40		
100													

Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	відмінно
82 – 89	добре
74 – 81	
64 – 73	задовільно
60 – 63	
35 – 59	
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним складанням
	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни 2 методика проведення соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю» включає:

1. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення дисципліни «Методика проведення соціально-виховної роботи дітьми і молоддю» для здобувачів вищої освіти II (магістерського) освітнього рівня спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. денної та заочної форми навчання / В. А. Сокаль. Рівне : НУВГП, 2024. 48 с.

2. Конспект лекцій на паперових носіях.

3. Конспект лекцій на електронних носіях.

4. Нормативні документи Міністерства освіти і науки, України.

5. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Методика проведення соціально-виховної роботи з дітьми і молоддю».

6. Роздавальний матеріал до семінарських занять

12.Рекомендована література

Основна література

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми: Сумський державний університет, 2019. 230 с.
2. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
3. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.
4. Методика соціально-виховної роботи : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. В. Педь. Полтава : ПДПУ, 2009. 254 с.
5. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник. Львів, 2021. 324 с.
6. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за ред. О. В. Безпалько. Київ : Академвидав, 2013. 312 с.
7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Допоміжна література

1. Архипова, С. П. Основи андрагогіки: навчальний посібник. Черкаси, Ужгород, 2002. 184 с.
2. Главацька О. Л. Основи самовиховання особистості : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2008. С. 26–50.

3. Жигірь В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка : навч. пос. Київ : Кондор, 2016. 336 с. ISBN 978-966-351-359-1. Код 233704

4. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посіб. / 2-е вид., доповн. і переробл. Київ : Вища школа, 2005. 343 с.

5. Огієнко О. І. Андрагогічна модель навчання: американський контекст : монографія. Київ : ЦУЛ, 2014. 234 с.

6. Моделювання діяльності фахівця : навч.-метод. посібник / О. С. Пономарьов, Н. В. Серeda, М. К. Чеботарьов. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 58 с .

7. Оржеховська В. М., Пилипенко О. І., Кириленко С. В. Робота класного керівника з важковиховуваними учнями, спрямована на профілактику відхилень у поведінці. URL: <http://myref.org.ua/index.php?option/content/task/view/id/152> (дата звернення 10.12.2023).

8. Лаврецький Р. В., Лоза А. С. Етичні дилеми в соціальній роботі. *Young Scientist*. 2017. № 12 (52). С.81–86.

9. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціологія соціальної роботи. *Психологія і суспільство*. 2014. № 1. С. 107–149.

10. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова; 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : НФаУ, 2018. 140 с.

8. Рибалка В. В. Психологія і педагогіка праці особистості : посібник. Кіровоград : Імекс-ЛТД. 2013. 136 с.

9. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / За заг. ред. І. Д. Зверєвої, Г. М. Лактіонової. Київ : Центр навчальної літератури. 2004. 256 с.

10. Соціальна і гуманітарна політика : підручник / В. П. Трощинський, В.А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П.Трощинського. Київ : Вид-во НАДУ, 2016. 792 с.

11. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с.

12. Тернопільська В. І., Бакуліна О. С. Актуальність питання соціальної політики в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. 1(24). С. 191–194.

13. Тимчук Л. Становлення та розвиток андрагогіки в Україні (кінець ХІХ–ХХ століття) : монографія / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : ЧНУ, 2015. 464 с.

14. Тренінг попередження педагогічної занедбаності молодших школярів з дискантних сімей : навч.-мет. Посібник / Укл. Куб'як Н. І. Чернівці : Рута, 2008. 124 с.

15. Філоненко М. М. Психологія спілкування : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 240 с.

16. Яременко Н. В. Дозвіллезнавство : навчальний посібник. Фастів : Поліфаст, 2007. 460 с.

17. Фіцула М. М. Педагогічні проблеми перевиховання учнів. Тернопіль, 1993.

18. Формування навичок здорового способу життя у дітей і підлітків (за проектом «Діалог») : навч.-метод. посіб. / О. В. Вінда, О. П. Коструб, І. Г. Сомова, Н. О. Березіна, М. М. Галябарник, С. В. Кириленко ; 3-те вид., переробл. і доп. Київ : Вістка, 2006. 304 с.

13. Інтернет ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 08.09.2023).
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/> (дата звернення: 08.09.2023).
3. Мала енциклопедія етнодержавознавства / Національна академія наук України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Під редакцією академіка УАПН Ю. І. Римаренка. К. : Генеза. Довіра, 1996. URL: <http://www.twirpx.com/file/2122159/>. (дата звернення 15.09.2023).
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php (дата звернення 08.09.2023).
5. Цифровий репозиторій НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/> (дата звернення 15.09.2023).